

Utenriksminister Espen Barth Eide
Det norske utenriksdepartementet

Oslo 22. mars 2013

Kopi: Marius Dirdal, Avdelingsdirektør

Utenriksminister Espen Barth Eide,

Vedlagt er en uttalelse fra Helsingforskomiteen som peker på at innstramningene i forhold til det sivile samfunnet i Russland nå har nådd et nytt nivå. En rekke lovbestemmelser er vedtatt som gjør arbeidet til russiske organisasjoner vanskeligere. Særlig utsatt er organisasjoner som mottar økonomisk støtte fra utlandet. Myndighetsrepresentanter rykker nå ut i stort antall for å kontrollere om organisasjonene driver i samsvar med de nye bestemmelsene.

En rekke av våre russiske partnerorganisasjoner er gjenstand for slike inspeksjoner. Vi frykter at de nye tiltakene fra myndighetenes side på sikt kan føre til at de blir nødt til å skjære ned på sine aktiviteter, drastisk endre dem eller til og med avvikle sin virksomhet. Ikke minst er vi bekymret for situasjonen til Memorial.

Selv om inspeksjonene dreier seg om en rekke lovbestemmelser, er det klart at et hovedmål fra myndighetenes side er å ramme organisasjoner som mottar økonomisk støtte fra utlandet. Norge spilte en meget positiv rolle i FNs menneskerettighetsråd ved å introdusere et resolusjonsforslag som ble vedtatt i går som slår fast at «no law should criminalise or delegitimise activities in defence of human rights on account of the origin of funding.»

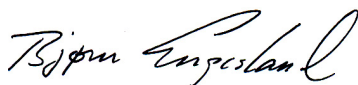
Resolusjonen er i seg selv en sterk støtte til menneskerettighetsforsvarere. Men slik utviklingen er nå i Russland er det behov for at europeiske myndigheter på høyeste nivå protesterer. Vi oppfordrer deg derfor til:

- Offentlig å gi uttrykk for at russiske myndigheter må stoppe den pågående kampanjen mot det sivile samfunn. Organisasjoner som fremmer menneskerettigheter har rett til å kunne operere fritt, selv om de får økonomisk støtte fra utlandet;
- Å ta initiativ til at europeiske toppledere kritiserer myndighetenes kampanje mot det sivile samfunnet i klare ordelag.

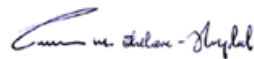
Helsingforskomiteen har nær kontakt med en rekke russiske organisasjoner som uttrykker behov for en sterk europeisk holdning til det som nå skjer i Russland. Den kjente menneskerettighetsaktivisten Svetlana Gannushkina understreker betydningen av et norsk engasjement:

«Norge bør vise interesse for hva som skjer i Russland nå, og hvorvidt det finnes et lovlig grunnlag for inspeksjonene av organisasjonene fra påtalemyndighetenes side. Norge bør understreke at det som skjer i Russland ikke er et indre anliggende. Det sivile samfunnet og menneskerettigheter har ikke landegrenser. Alle land i Europa må følge Den europeiske menneskerettighetskonvensjon.»

Vennlig hilsen,

Bjørn Engesland
Generalsekretær

Gunnar M. Ekeløve-Slydal
Assisterende generalsekretær

Russia:

Authorities should stop conducting abusive inspections

(Oslo, March 21, 2013) “The Norwegian Helsinki Committee is deeply concerned about recent developments in Russia related to freedom of association and the rights of human rights defenders to conduct their work, said Bjørn Engesland, Secretary General. – A large number of non-governmental organizations were today subject to inspections from authorities, including Memorial and other well-known human rights organisations. The inspections are follow-up on recently adopted restrictive legislation that violates freedom of association and aims at obstructing human rights work in the country. European institutions and governments should react strongly.

In 2012, several amendments have been adopted by the Parliament and signed into law by President Vladimir Putin, which restricts human rights work. The so-called Law on Foreign Agents which was adopted in July 2012 imposes new regulations on non-governmental organizations (NGOs) receiving financial aid from abroad, impose restrictions on their activities, strict reporting requirements, and government control. If they conduct so called “political activity”, they should register as a “foreign agent”, a term well-known in Russia from the cold war period.

If authorities find organisations guilty of violating the rules, they risk heavy fines (up to one million Roubles) and even criminal sanctions (up to four years in prison). – There is no doubt that today’s visits by law-enforcement personnel are a way for authorities to damage the image of NGOs by presenting them as directed by the West, said Engesland. This is a departure from values and norms that Russia by its membership in the Council of Europe, the OSCE and the UN has accepted.

– Human rights defenders in Russia now need strong support from European and international authorities. The European Union, the Council of Europe, OSCE institutions, and the UN as well as individual governments should express their concerns about the inspections as well as the restrictive laws, emphasised Engesland. – Russian authorities should be challenged on their obligations to uphold freedom of association, including for human rights organisations.

For comments, contact:

Bjørn Engesland, Secretary General, mobile: 95752597;

Gunnar M. Ekeløve-Slydal, Deputy Secretary General, mobile: 95210307

Inna Sangadzhieva, Advisor, mobile: 97699458